

سومین بی‌ینال یا همان دو سالانه مجسمه‌سازی تهران با حمایت مرکز هنرهای تجسمی و با همکاری انجمن مجسمه‌سازان ایران فعالیت خود را آغاز کرده است.

این نمایشگاه همچون سایر نمایشگاه‌هایی از این دست محلی برای طرح دیدگاه‌ها و به صورت نسبی اختلاف نظر و سلیقه‌هاست. بی‌ینال از هفتم خردادماه تا هفتم تیرماه در فرهنگسرای نیلوران برای بازدید عموم دایر خواهد بود.

جواد مجابی از اعضای هیئت انتخاب آثار این دوره است، او در متی گزارش گونه سومین دو سالانه مجسمه‌سازی ایران را فضل

به فصل مورد بررسی قرن داده است.

در ابتدای این گزارش مجابی با اشاره به تاریخچه هنر مجسمه‌سازی در ایران آورده است:

مجسمه‌سازی در ایران در هیچ دوره تاریخی حیات طبیعی و قبول عام نیافته و هر زمان به صورتی ناگزیر، پرورش محدود (حیات گلخانه‌ای) داشته است. تاریخ زندگی این هنر در بی‌توجهی ملی و ممنوعیت‌های متنوع و حمایت‌های محدود خلاصه شده است.

در دوران معاصر، از زمانی که تدیس سواره ناصرالدین شاه با طراحی علی اکبر حجازی‌باشی (در ۱۳۰۴ قمری توسط استادان و صنعتگران قورخانه تهران ریخته شد) هنر تندیسگری از دل حجازی‌های مردمی و صنایع

ظرفیه برآمد. چند دهه با نمایش عمومی آثار هنری صدفی و صنعتی و تاولی و وازه و چند تن دیگر به عنوان آفرینش هنری در سطح جامعه مطرح شد. در دهه‌های اخیر به خاطر شرایط نامساعد و بیشتر به دلیل بی‌تبار و ریشه بودن این هنر و عدم پشتیبانی مردمی و رسمی از آن، در کنار در محاق فراموشی و عناد افتاد. وی در خصوص چگونگی برگزاری بی‌ینال‌های گویید: برگزاری سه بی‌ینال رسمی مجسمه‌سازی در تهران این واقعت را پیش چشم همه می‌آورد که به رغم بی‌توجهی دولتی و بی‌اعتنایی خلاق، هنرمندان پویا و نوجویی در اقصای کشور به کشف ظرفیت‌های تازه‌ای برای این هنر ارجند اما

واقعی پیش‌نگاه مردم، هنر جوان، نقادان و سیاستگذاران فرهنگی می‌آورد که پس از این بی‌هیچ توهمی بدانیم چه کرده‌ایم و چه می‌کنیم، در کجا ایستاده‌ایم و تا فردا چه می‌توان کرد. پیداست هنرمندان ایرانی همچنان که در ادوار دشوار تاریخی به میل دل خود کار کرده‌اند پس از این هم به فرمان‌انرژی خلاق دورنی آثاری خواهند آفرید. اما مجسمه‌سازی نیز چون معماری و سینما، ترکیبی از صنعت-هنر است که پیش و کمی وابسته به حرکات اقتصادی بخش دولتی و خصوصی است. مجسمه نیز چون هر پدیده هنری دیگر به مثابه کالایی فرهنگی نیازمند قرار گرفتن در بازار

گزارش جواد مجابی از بی‌ینال مجسمه‌سازی ایران

زندگی در شهر بی‌مجسمه دشوار است

داده و سند فعال و آگاهانه است. مسأله این است که مخاطب و مشتری این آثار چه کسانی می‌توانند باشند؟ چه قدر مسؤولان شهری به زیبایی و هماهنگی مطلوب شهری، که اکنون چنین زشت و نا بهنجار گشته است اهمیت می‌دهند؟ تا چه حد نگران یاری‌رسانی به ذوق زیبایی‌شناسی مردمی هستند که در این معماری آشفته با مجسمه‌هایی بی‌قواره و نامتناسب محاصره شده‌اند. یا بخش خصوصی که با گشاده دستی، به هر جای پایتخت بر جها بنا می‌کند- برای جبران بی‌وفای آشکارش که از

مهیجور پرداخته‌اند و در دشوارترین شرایط، از آفریدن حجم‌های بدیعی که فرمهای متصور آنها را در فضا مجسم کند باز نایستاده‌اند. بحث بر سر کیفیت والای این آثار نیست که با آن سابقه اندک مایه و این محدودیت و بی‌توجهی عام و ضرورت صرف‌انرژی معنوی و مادی فراوانی که برای خلق یک اثر لازم است، نمی‌توان توقع شاهکارهایی را داشت که در کشورهای دیگر در متن تاریخ مستمر هنری و فضای فعال و آزاد فرهنگی به گشاده‌دستی گوناگونی که جامعه فراهم کرده است، پدید می‌آید.

مجابی در ادامه گزارش با اشاره به ویژگی‌های این دوره از بی‌ینال می‌آفرید: سومین بی‌ینال مجسمه‌سازی، ظرفیت موجود مجسمه‌سازی کشور را کمابیش به گونه‌ای

می‌بیند و تجسم می‌بخشد.

سفارش‌های شهری اعم از دستگاه‌های دولتی چون شهرداری و مسکن و یا توجه ذوقمندان بخش خصوصی به زیباسازی مکانهای عمومی، همچنین توجه گالری‌ها و موزه‌ها و مجموعه داران به هنر نوظهور است. مجسمه‌سازی و متعاقباً افزایش حس ادراک عمومی بدین هنر والا در مجموع می‌تواند مایه رونق بیشتر این هنر و گسترش زیبایی در ابعاد زندگی شهری شود. وی در آخر چنین آورده

است: اعتراف باید کرد که سومین بی‌ینال، تمامی ظرفیت‌های موجود جامعه مجسمه‌سازان کشور را در بر نمی‌گیرد چرا که هنوز بسیاری در این

جنبش نوزایی تردید دارند و حق دارند. همچنین ما نیز چون شما می‌دانیم که بسیاری از این آثار از جاذبه و باز نمایی آثار شناخته شده جهانی مصون نمانده است و آگاهی که هنرمندان مجسمه‌ساز ما شور بخانه‌های سالهای صفر کار خود را باز آغاز کرده‌اند. اما این را هم می‌دانیم که فرهنگ معاصر بی‌مجسمه‌سازی اصیل و خلاق، چیزی از زیبایی و کمال کم‌دارد و شهری که معماری و مجسمه‌سازی متناسب ندارد، فضاهای زیبا و تامل برانگیز و دلپسند ندارد. زندگی در آن دشوارتر است.

مشکل مجسمه‌سازی معاصر فقط در کارگاه‌های هنرمندان حل نمی‌شود، بلکه ارتباط می‌یابد به بازنگری در سیاست‌های فرهنگی و هنری. در تصمیمات معقول شهرسازی، به کوشش‌های بخش عمومی

The Visual Arts Centre
Of The Ministry Of Culture
And Islamic Guidance,
In Association With
The Society Of Iranian Sculptors
Presents

The
3rd
Theran Sculpture
Biennial
2002

خصوصی در پیوندیابی با این جامعه هنری، با خواست مردمی که می‌خواهند دشواری حیات مدنی معاصر را درون فضاهای زیبای شهری، تحمل پذیر ببینند. سومین دو سالانه مجسمه‌سازی اگر بتواند در تجسم وضعیت

موجود و برانگیختن هنرمندان، مسؤولان و مردم به ضرورت زیباتر کردن فضا و ارتباطات شهری و همچنین طرح گسترش ظرفیت‌های آینده این هنر توفیق یابد، و وظیفه خود را در حد مقدر انجام داده است.